

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Perspektywa na lata 2014 – 2020 i zarys kierunków rozwoju obszarów wiejskich

Grudzień 2012

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Plan prezentacji

1. Wprowadzenie;
2. Powiązanie WPR ze Strategią Europa 2020:
  - a) WRS – koncentracja tematyczna, warunkowość, wskaźniki;
  - b) umowa partnerska;
3. Cele programu rozwoju obszarów wiejskich w nowym okresie programowania;
4. Nowe działania PROW;
5. Leader w nowym okresie programowania.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Wprowadzenie

Od 2014 roku rozpoczyna się nowy okres programowania gospodarczego i ekonomicznego Unii Europejskiej.

Wyzwania stojące przed Europą to m. innymi:

- wychodzenie z kryzysu,
- poszukiwanie odpowiedzi na problemy wynikające z globalizacji,

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

- podłożenie problemom wynikającym ze starzenia się społeczeństw,
- racjonalne wykorzystanie zasobów.

Odpowiedzią na te wyzwania jest
Strategia Europa 2020.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Strategia Europa 2020 to:

- Następczyni Strategii Lizbońskiej - długoterminowy program rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej;
- pełna nazwa: ***Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu***
- ogłoszona 03.03.2010r. Komunikatem KE, przyjęta 17.06.2010r. na posiedzeniu RE

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Priorytety Strategii Europa 2020

- **rozwój inteligentny** (ang. *smart growth*), czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach;
- **rozwój zrównoważony** (ang. *sustainable growth*), czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, konkurencyjnej i efektywnie korzystającej z zasobów;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Priorytety Strategii Europa 2020

- **rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu** (ang. *inclusive growth*), czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Cele Strategii Europa 2020

- W **badania i rozwój** należy inwestować **3%** PKB UE;
- osiągnięcie **celu 20/20/20** w zakresie **klimatu i energii** (lata 1990-2020; redukcja emisji gazów cieplarnianych/wzrost udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii/poprawa efektywności energetycznej);
- wskaźnik **zatrudnienia** osób w wieku 20-64 lata powinien wynosić **75%**;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Strategia Europa 2020 a WPR

Zakłada się, że cele Strategii Europa 2020

- będzie realizował II filar WPR – rozwój obszarów wiejskich.
- Będą one osiągane także po przez ściślejszą integrację celów Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014 – 2020 z celami innych polityk wspólnotowych, szczególnie polityki spójności.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

- Zmianie ulegnie sam proces programowania.
Podstawą opracowania programów operacyjnych w tym PROW będą **Wspólne Ramy Strategiczne**.
- Na podstawie **Wspólnych ram strategicznych**, poszczególne kraje członkowskie przygotowują **kontrakty partnerskie** przedstawiające wykorzystanie funduszy (EFRROW, EFRR, EFS, i EFRM) w celu realizacji strategii Europa 2020.
PROW będzie jednym z programów operacyjnych zawartych w umowie partnerstwa.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Powiązanie WPR z Polityką Spójności

Strategia Europa 2020

- Definiuje główne cele do osiągnięcia przez UE

Wspólne Ramy Strategiczne (WRS)

–obejmuje EFRROW, EFRR, EFS, Fundusz Spójności i EFMR („fundusze WRS”) i odzwierciedla strategię EU2020 poprzez **wspólne cele tematyczne realizowane przez poszczególne fundusze**

Umowa Partnerska

– dokument krajowy akceptowany przez KE z planowaną alokacją środków na realizację celów EU2020

**Polityka rozwoju obszarów
wiejskich: EFRROW**

**Pozostałe fundusze WRS
(EFRR, EFS, FS, EFMR)**

Program(y) Rozwoju Obszarów Wiejskich

- Dotyczące sześciu priorytetów dla rozwoju obszarów wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

W nowym PROW nie będzie osi, będą cele i priorytety, a **pomoc będzie ukierunkowana na realizację mierzalnych celów i badanie efektów.**

Ma obowiązywać koncentracja tematyczna, makro warunkowość, warunkowość ex ante i rezerwa na wykonanie (warunkowość ex post).

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

- **koncentracja tematyczna** – 11 tematów (tzw. tematyczne „menu”) wynikających ze strategii Europa 2020, zawarte we WRS;
- **warunkowość ex ante** – obowiązek spełnienia przez państwo członkowskie i regiony **warunków powiązanych z tematycznym „menu” polityki;**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

(duńska prezydencja proponuje aby stosowanie warunków ex-ante zostało ograniczone wyłącznie do sytuacji, w których są one bezpośrednio związane z konkretnymi interwencjami programu)

warunkowość ex post (rezerwa na wykonanie)

- programy będą miały precyzyjnie zdefiniowane oraz mierzalne cele,
- 5% ogółu środków odłożone będzie na **rezerwę wykonania,**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

- rezerwa będzie rozdzielana w 2019 roku na podstawie postępu w realizacji celów programu,
- priorytety, które nie osiągną celu nie będą kwalifikować się do uzyskania dodatkowych środków w ramach rezerwy.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PROW będzie realizował trzy cele:

- 1. Konkurencyjność rolnictwa** poprzez wspieranie innowacji i restrukturyzacji oraz umożliwianie sektorowi rolnemu korzystanie z zasobów;
- 2. Zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi** poprzez ochronę środowiska i krajobrazu wiejskiego oraz utrzymanie zdolności produkcyjnej użytków rolnych;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PROW będzie realizował trzy cele:

3. Zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich w całej UE poprzez wzmocnienie potencjału ludzkiego na szczeblu lokalnym, budowę potencjału i poprawę warunków lokalnych oraz więzi między ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Przedstawione cele będą realizowane przez 6 priorytetów:

1. Przyspieszony transfer wiedzy i innowacyjności,
2. Wzrost konkurencyjności i rentowności gospodarstw,
3. Sprawne funkcjonowanie łańcucha żywnościowego i zarządzanie ryzykiem,
4. Odnowa wspieranie i ochrona ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
5. Efektywne gospodarowanie zasobami, przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatyczne,
6. Włączenie społeczne, walka z ubóstwem, rozwój gospodarczy obszarów wiejskich.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

W ramach PROW będzie można tworzyć podprogramy tematyczne. Podprogramy tematyczne powinny przyczyniać się do realizacji priorytetów Unii w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i być ukierunkowane na zidentyfikowane określone potrzeby, szczególnie w odniesieniu do:

- a) młodych rolników,
- b) małych gospodarstw rolnych,
- c) obszarów górskich,
- d) krótkich łańcuchów dostaw,

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

e) zrównoważone rolnictwo jako kolejny podprogram (propozycja duńskiej prezydencji).

W nowym PROW ma być mniej działań (obecnie jest ok.40, będzie ok 20), co nie oznacza zawężenia wsparcia, gdyż proponowane działania łączą w sobie po kilka różnych instrumentów. **Nie przewidziano działania renty strukturalne.**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Co będzie wspierane w ramach nowego PROW?

/między innymi/

1. Transfer wiedzy i działania informacyjne;

Wsparciem może być objęte m.in. kształcenie zawodowe i nabywanie umiejętności, demonstracje i działania informacyjne, szkolenia, warsztaty, także wizyty w gospodarstwach (bez kursów, które stanowią część systemów edukacyjnych na poziomie szkół średnich i wyższych)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

2. **Usługi doradcze** – dla rolników, posiadaczy lasów oraz MŚP działających na obszarach wiejskich. Wspierane będzie także **szkolenie doradców**.
3. **Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych**; w tym systemy jakości UE oraz krajowe - spełniające określone kryteria.
4. **Przywracanie potencjału produkcji rolnej** zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

5. Wspierany będzie **rozwój gospodarstw rolnych i działalność gospodarcza** (pomoc na założenie nowego przedsiębiorstwa przez młodych rolników, działalność pozarolnicza na obszarach wiejskich;

6. **Wspierane będzie tworzenie grup producentów** w tym dostosowanie do wymogów rynkowych procesów produkcji, wspólnego wprowadzania towarów do obrotu, informacji o produkcji....

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

7. Wspierane będą **podstawowe usługi i odnowa wsi** na obszarach wiejskich w tym sporządzanie i aktualizowanie planów rozwoju gmin, planów ochrony obszarów Natura 2000, rozwój małej infrastruktury, inwestycje w energię odnawialną, rozwój infrastruktury szerokopasmowej, podstawowe usługi lokalne w tym rekreacja, kultura i turystyka.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

8. **Programy rolnośrodowiskowoklimatyczne**
  - włączenie do programów krajowych obowiązkowe;
9. **Rolnictwo ekologiczne;**
10. **Płatności dla obszarów Natura 2000 i płatności związane z ramową dyrektywą wodną;**
11. Wspierane będą **obszary z ograniczeniami naturalnymi (ONW)**; ale także wytyczanie obszarów z ograniczeniami naturalnymi;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

12. ***dobrostan zwierząt,***

13. ***inwestycje w środki trwałe.*** W ramach tego działania wspierane będą inwestycje materialne i nie materialne, które poprawiają efektywność gospodarstwa rolnego. Dotyczą przetwarzania, wprowadzania do obrotu, powstawania nowych produktów, także infrastruktury, scalania gruntów, dostaw energii i gospodarki wodnej...

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Wspierane będą także inwestycje nieprodukcyjne związane ze zobowiązaniami rolno-
i leśno środowiskowymi, z bioróżnorodnością,
z Naturą 2000.

Wspierane będzie wiele przedsięwzięć związanych z leśnictwem.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Jakie nowe działania w PROW?

proponowane są m.in.:

instrumenty zarządzania ryzykiem (w tym ubezpieczenia plonów, zwierząt, fundusze wzajemne dla zwierząt, chorób roślin i zdarzeń środowiskowych), oraz **nowe narzędzie stabilizacji dochodu**. Poszerzono możliwość **współpracy** pomiędzy różnymi aktorami łańcucha żywnościowego, leśnictwa i innych podmiotów.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

- Kontynuowane będzie funkcjonowanie Krajowych Sieci Obszarów Wiejskich.
- Zakłada się utworzenie Europejskiego Partnerstwa Innowacji (EPI) na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa oraz utworzenie sieci EPI, *(duńska prezydencja proponuje zostawić do decyzji państw członkowskich).*

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

LEADER

W nowym okresie programowania kontynuowane będzie podejście Leader jako obowiązkowe dla wszystkich programów rozwoju obszarów wiejskich. Warto dodać, że państwa członkowskie na lata 2014 – 2020 powinny zarezerwować dla LEADER-a **co najmniej 5% środków z EFRROW.**

Z projektu rozporządzenia wynika ponadto, że podstawą wdrażania metody Leader będą lokalne strategie rozwoju opracowane na poziomie lokalnym.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
LEADER

Novum stanowi możliwość realizowania strategii opartych na finansowaniu z wielu funduszy (ze wskazaniem funduszu wiodącego).

Zgodnie z propozycjami zawartymi w pakiecie legislacyjnym Lokalne Grupy Działania mogą mieć delegowaną całość zadań związanych z wdrażaniem strategii, w tym: **samodzielne wybieranie i kontraktowanie projektów oraz ich rozliczanie, bądź też działać pod nadzorem Instytucji Wdrażającej**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Na koniec: Cypryjska Prezydencja a WPR:

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Cypryjska Prezydencja a WPR:

Rozpoczynając prezydencję Cypr za jeden z celów przyjął kontynuację prac nad przyjęciem ogólnego porozumienia w sprawie WPR, które „odzwierciedla środek ciężkości w podejściu Rady UE, co do projektów rozporządzeń” (minister rolnictwa Cypru)

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Cypryjska Prezydencja a WPR:

W sprawie budżetu na WPR cypryjska prezydencja przedłożyła propozycję obniżenia środków na unijne rolnictwo, co było zgodne z planami przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuy,a

Dezaprobatę dla tej propozycji wyrazili ministrowie rolnictwa Grupy Wyszehradzkiej obradujący w Warszawie (II połowa listopada 2012), także polski minister rolnictwa.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Cypryjska Prezydencja a WPR:

Po spotkaniu szef polskiego resortu rolnictwa poinformował, że Polska będzie zabiegała, by na dopłaty bezpośrednie otrzymać środki na poziomie średnich unijnych, a na rozwój obszarów wiejskich środki przynajmniej na obecnym poziomie (13,5 mld euro)

Generalnie ministrowie opowiedzieli się za wyrównaniem dopłat bezpośrednich w tych krajach, gdzie są one niskie do średniej unijnej czyli do ok. 265 euro na hektar.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Cypryjska Prezydencja a WPR:

W sprawie tzw. zazieleniania, czyli wyłączenia z produkcji 7% gruntów rolnych, ministrowie zgodzili się, że wyłączenia powinny dotyczyć gospodarstw o powierzchni co najmniej 15 hektarów. Polska uważa, że powinno to być 10 ha. Zdaniem Polskiego Ministra Rolnictwa „zazielenianie”, od którego zależy 30% dopłat, zamiast upraszczać WPR – komplikuje ją.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Podsumowanie;

- Nadal trwają dyskusje i uzgodnienia na szczeblu UE;
- MRiRW prowadzi różne symulacje → **korzyści i strat** zmian proponowanych przez UE.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Podsumowanie

Polskie priorytety a przyszłość WPR (MRIRW)

Okolo
265 euro/ha

13,5 mld euro

DEBATA TRWA

Płatności
bezpośrednie na
poziomie średniej UE

II Filar
utrzymanie obecnego
poziomu wsparcia

uproszczenia

Utrzymanie
wsparcia
krajowego

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Literatura:

1. Komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego.
2. Pakiet legislacyjny – projekty;
3. „Pakiet rozporządzeń dotyczących WPR po 2013” Waldemar Guba MRiRW – prezentacja;
4. „Propozycje legislacyjne w sprawie WPR – wstępne refleksje” Waldemar Guba MRiRW – prezentacja;
5. „Wspólna Polityka Rolna po 2013 roku – stanowisko Polski” MRiRW Joanna Czapla – prezentacja;
6. „Wspólna polityka Rolna po 2013 roku – płatności bezpośrednie” MRiRW Joanna Czapla – prezentacja;
7. „WPR do 2020 roku – propozycje ustawodawcze Komisji”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Literatura:

8. Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej.

9. Możliwe skutki wybranych propozycji pakietu legislacyjnego Komisji Europejskiej w sprawie przyszłości WPR po roku 2013 dla polskiego rolnictwa – Prof. dr hab. Walenty Poczta.

10. Zmiany we Wspólnej polityce Rolnej oraz wnioski z nich płynące – Marek Zagórski EFRWP.

11. Raporty Sekcji Analiz Ekonomicznych Polityki Rolnej FAPA
www.fapa.com.pl

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Opracowanie:
Jadwiga Nowakowska
Główny specjalista CDR O/Kraków
e-mail: j.nowakowska@cdr.gov.pl
tel. (12) 424 05 25

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Prezentacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi